

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Pintér Eszter ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a Németh és Palatics Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Palatics Edit ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. április 12. napján kelt 122.P.21.211/2017/9. számú ítélete ellen az I-II. rendű alperesek részéről 11. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperesek keresetét elutasítja.

Egyetemlegesen kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. rendű alperesnek 45.000 (Negyvenötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a II. rendű alperest, hogy a jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül az általa szerkesztett ... internetes portálon az eredeti tartalom közzétételével azonos helyen és közvetlenül a sérelmezett cikk címe alatt, az eredeti tartalommal azonos betűméretben és megjelenéssel, a cikk elérhetőségéig, de legalább 30 napig tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt:

„A ... hírportálon ...-én megjelent, „...” című cikkünkben azt a való tény, hogy I.rendű felperes neve ... két fia a földárveréseken 158 millió forint értékben licitáltak ingatlanokra, és a sikeres árveréssel érintett ingatlanok alapterülete összesen 177 hektár, abban a hamis színben tüntettük fel, hogy az ... fiai valamennyi ingatlan tulajdonjogát megszerezték. Ezzel szemben a valóság az, hogy az ... fiainak tulajdonába került ingatlanok alapterülete csupán 12 hektár. A cikkünkben továbbá valótlanul híreszteltük, hogy a”

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 156.800 forint perköltséget, valamint az államnak - külön felhívásra, a felhívásban közölt időben és módon - 36.000 forint elsőfokú eljárási illetéket.

Határozatának indokolásában hivatkozott a Pp. 342. § (1) bekezdésére, a 343. § (1) és (3)

bekezdésére, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdésére, a PK 12. és 15. számú állásfoglalásokra, valamint az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.), 36/1994. (VI. 24.), 165/2011. (XII. 20.), és a 7/2014. (III. 7.) számú határozataiban foglaltakra.

Az alpereseknek a per megszüntetése iránti kérelmét alaptalanak találva rögzítette, hogy a kialakult bírósági gyakorlat alapján nem megfelelő alperes perlése esetén a jogszabályban meghatározott személy perbevonására, illetőleg az alperes személyét illetően bizonytalan tartalmú kereset pontosítására, a bíróságnak a jogi képviselővel eljáró felperest is fel kell hívnia. A bíróság felhívására a felperesek a sajtótermék szerkesztőségét II. rendű alperesként perbe vonták.

Az alperesek azon védekezése körében, miszerint a II. rendű alperes részére nem került eljuttatásra a helyreigazítás iránti kérelem, kifejtette, hogy a jogszabályok alapján kizárólag ugyanazoknál a szerveknél lehet előterjeszteni azt, mint amelyek a perben alperesi pozícióban állhatnak. Tekintettel azonban arra, hogy az alperesek címe megegyezik, a téves címzéstől függetlenül úgy kell tekinteni, hogy a felperesek a per előfeltételét képező helyreigazítás iránti kérelmet a II. rendű alperesnél terjesztették elő. Abban az esetben ugyanis, ha a téves címzéstől függetlenül a helyreigazítási kérelem a szerkesztőség címére eljut, a közléssel érintett személy nem zárható el attól, hogy kérelme megtagadása esetén a sajtó-helyreigazítás iránti igényét perben érvényesítse.

Álláspontja szerint a sérelmezett cikk bemutatta azt, hogy a ... megyei földárverési adatok szerint a nagyobb birtoktesteket mely személyek szerezték meg, ennek kapcsán I. rendű felperes neve ... és a családja, így a felperesek vagyonának gyarapodását vizsgálta. Helytállónak tekintette azon alperesi védekezést, hogy a „nyertek” közlés önmagában nem jelent többet annál, mint hogy a felperesek megnyerték az árverést az összesen 177 hektár alapterületű ingatlanok tekintetében. A cikk címe és egésze alapján azonban ez egyet jelent azzal, hogy valamennyi ingatlan tulajdonosai a felperesek lettek. Az átlagolvasó számára a sérelmezett közlés azt a jelentéstartalmat hordozza, hogy árveréssel érintett ingatlanok - beleértve a nagyobb alapterületű ... és a ... helyrajzi számúakat is - a felperesek tulajdonába kerültek, ezáltal hatalmas birtoktesthez jutottak. A kifogásolt állítás lényegében a valóság azon, a közlés szempontjából lényeges mozzanatának elhallgatásával, hogy az árverést követően az elővásárlásra jogosult kötött adásvételi szerződést és kérte a tulajdonjog bejegyzését ezen ingatlanokra, azt a hamis látszatot keltette, hogy a felperesek nemcsak sikeresen licitáltak, hanem valamennyi ingatlan tulajdonjogát a cikkben közölt vételárösszegért megszerezték. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy sajtó-helyreigazításnak helye van ezen közléssel összefüggésben. A helyreigazító közlemény szövegét a helyreigazítási kérelem keretei között, annak érdemi tartalmát nem befolyásolva határozta meg.

A „...” sérelmezett közléssel kapcsolatban megállapította, hogy a helyreigazítás iránti kérelem és a kereset tartalma szó szerint megegyezik, mindkettő megjelöli a perbeli cikk utolsó bekezdésének ezen mondatát. Nem tekintette helytállónak azon alperesi védekezést, hogy a közlés véleménynyilvánításnak minősül. Kifejtette, hogy a tényállítások és az értékítéletek közti különbségtétel lényege, hogy a tények valósága bizonyítást nyerhet, míg az értékítéletek bizonyíthatóságáról, vagy azok igazságtartalmáról nem lehet beszélni. Az a közlés értékelhető véleményként, amely való tényekből levont okszerű következtetésnek tekinthető. Ehhez a II. rendű alperes által megjelölt hírportálon megjelent cikk önmagában nem elegendő, ahogy az ... I. rendű felperes tulajdonosi és ügyvezetői minőségét tanúsító cégkivonata sem, tekintettel a cégkivonat vonatkozásában a tény és a következtetés közötti távoli és feltételes kapcsolatra és arra, hogy önmagában a másik sajtószerv az érintettek, a felperesek által vitatott valóságtartalmú közlése nem alkalmas okszerű következtetés levonására, így a sérelmezett közlés valótlan tény híresztelésének

minősül.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről, melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a szerint állapított meg, figyelemmel a csatolt megállapodásra, és hozzászámolta a felperesek által megfizetett 36.000 forint eljárási illetéket. Az I. rendű alperest kötelezte további 36.000 forint eljárási illeték megfizetésére, mivel felperesek által előterjesztett sajtó-helyreigazítási kérelmeket önálló keresetként kellett elbírálni.

Az ítélettel szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, melyben elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan az elsőfokú határozat megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték. Eljárási jogszabálysértésnek minősítették, hogy a felperesek a sajtó-helyreigazítási kérelmüket nem a szerkesztőségnek, a II. rendű alperesnek, hanem az I. rendű alperesnek, mint üzemeltetőnek küldték meg. Az alperesek vitatták azt, hogy a felperesek előzetes kérelme megérkezett volna a II. rendű alpereshez, így az elsőfokú bíróság azt nem vélte mezező. Amennyiben a szerkesztőséghez a per előfeltételül szolgáló helyreigazítási kérelem nem érkezett meg, úgy vele szemben pert indítani nem lehet. Hivatkoztak arra is, hogy a felperesek a keresetindítási határidőt is elmulasztották a II. rendű alperessel szemben, ugyanis amennyiben elfogadásra is kerülne az, hogy a II. rendű alpereshez megérkezett az előzetes kérelem, akkor a 15 napos keresetindítási határidő vele szemben már lejárt, amikor alperesként perbe vonták a felperesek. Sérelmezték, hogy a felperesek a keresetüket kiterjesztették olyan közlésre is, melyet az előzetes helyreigazítási kérelmük nem tartalmazott. Az előzetes kérelmükben a felperesek csupán a helyreigazításként közlendő szöveg utolsó mondatában hivatkoztak arra a valóság megjelöléseként, hogy az ingatlanak állandó lakója nincs.

A sérelmezett közlésekkel kapcsolatosan előadták, hogy a felperesek a kereseti kérelmükben a közlések vonatkozásban valótlán tényállításra hivatkoztak, hamis látszateltetésre nem, ők pedig ez alapján terjesztették elő érdemi védekezésüket. A cikk első bekezdése általánosságban rögzíti az úgynevezett ... jelentés végkövetkeztetéseit, a felperesek nincsenek nevesítve. A második bekezdés kifejezetten nem a felperesekről, hanem külföldi állampolgárokról szól. A harmadik bekezdés a legnagyobb birtokosokat sorolja fel, melyek között megemlíti a felpereseket. A birtoklás kifejezést azonban nem lehet a tulajdonjoggal egyenértékűnek tekinteni. A negyedik bekezdés példálózó jelleggel mutatja be, hogy a felperesek miért kerülhettek az első bekezdés szerinti lista utolsó helyére. Mindezek alapján az elsőfokú ítélet tévesen állapította meg, hogy a cikk a felperesek vagyonának gyarapodását vizsgálta és ezáltal jelentősége van, hogy a felperesek a pályázatokon történő nyerést követően nem szereztek valamennyi esetben tulajdonjogot.

A „...” közlés vonatkozásában arra hivatkoztak, hogy az nem tényállítás, mert abból, hogy az ...-n megjelent cikkben szereplő képek inkább családi házra, mint vendégfogadóra jellemzően berendezett ingatlant mutatnak, hogy a helybeli lakosok a vendégházat nem ismerik, továbbá, hogy fizető vendéget nem láttak ott, ellentétben látták ott I. rendű felperes neve fiát és abból, hogy vendégházat üzemeltető ... ügyvezetője az I. rendű felperes, tagja pedig az I. rendű felperes édesapja, okszerű következtetés vonható le arra nézve, hogy az I. rendű alperes lakik ott, amely véleménynyilvánítással szemben nincs helye sajtó-helyreigazításnak.

A fizetendő perköltség összegét a kialakult bírósági gyakorlatra figyelemmel eltúlzottnak találták, és álláspontjuk szerint tévesen határozta meg az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárási illeték összegét 36.000 forint helyett 72.000 forintban.

A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú határozat helybenhagyását kérték annak helyes indokaira való tekintettel.

A fellebbezés megalapozott.

A jogvitában alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket az elsőfokú bíróság teljeskörűen ismertette, így azokra a másodfokú bíróság csupán visszautal.

A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen az alpereseknek a per megszüntetése iránti kérelmét vizsgálta, és azt nem találta alaposnak, mivel a Pp. 157. §-ában meghatározott okok nem állnak fenn. Egységes bírósági joggyakorlat alapján, amennyiben a sajtó-helyreigazítás pereket megelőző eljárás hiányosságokban szenved, akkor ítélettel kell elutasítani a felperesi keresetet. Ha a felperes nem megfelelő személyt jelöl meg alperesként, akkor az elsőfokú bíróságnak a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja szerint fel kell hívnia, hogy ezen személyt vonja perbe. Ha a perbevonás a meghatározott határidőn belül megtörténik, akkor úgy kell tekinteni, hogy a felperes ezen személlyel szemben is megtartotta a Pp. 343. § (3) bekezdése szerint határidőt, és nincs helye a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának, vagy később a per megszüntetésének sem.

A sajtó-helyreigazítási eljárás két szakaszból áll. A perindítást megelőzi egy előzetes eljárás, amely eljárásnak a címzettje a sérelmezett közlést közzétevő sajtótermék szerkesztősége. A Pp. 343. § (1) bekezdése alapján a pert azon személlyel szemben kell megindítani, aki az előzetes eljárásnak a címzettje volt. Amennyiben esetlegesen ezen személy egyébként perbeli jogképességgel nem rendelkezik, a Pp. 343. § (3) bekezdése szerint a perben akkor is félként jár el. A fenti jogszabályhelyek alapján egyértelmű, hogy a per alperesének ugyanazon személynek kell lennie, mint aki az előzetes eljárás címzettje volt, és akitől így a felperes előzetesen a Pp. 342. § (1) bekezdése szerinti a helyreigazítás közzétételét kérte.

Jelen esetben a keresetlevélhez csatolt melléklet szerint a felperesek a perindítást megelőző kérelmet a I.rendű alperes neve I. rendű alperesnek küldték meg, amely gazdasági társaság nem a sérelmezett közléseket közzétevő www.... sajtótermék szerkesztősége. Mivel az ellenkérelmükben az alperesek vitatták azt, hogy a felperesek eljuttatták a II. rendű alpereshez az előzetes kérelmet, ezért az elsőfokú bíróságnak ezen körülményt érdemben kellett vizsgálnia.

A Fővárosi Ítéltábla nem ért egyet az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy amennyiben a szerkesztőség és a kiadó címe megegyezik, akkor a kiadónak címzett előzetes kérelmet úgy kell tekinteni, hogy az megérkezett a sajtótermék szerkesztőségéhez is. Ennek kimondása ellentétes Pp. 342. § (1) bekezdésével, amely egyértelműen rögzíti, hogy kitől lehet kérni a helyreigazító közlemény közzétételét, aki jelen esetben a sajtótermék szerkesztősége. Ilyen joggyakorlat kialakulása a sajtó-helyreigazítási eljárásokra vonatkozó, a Pp.-ben előírt egyértelmű eljárási renddel ellentétes lenne, és az Smtv., valamint a Pp. szerint is elkülönülő személyi kör közötti különbségek indokolatlan figyelmen kívül hagyását is eredményezné.

A perbeli esetben ezen előzetes kérelem nem került közlésre a szerkesztőséggel, és ezen azon a tény sem változtat, hogy abban az I. rendű alperes, mint a www.... weboldal üzemeltetője került feltüntetésre.

A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy az előzetes kérelmet a felperesek jogi képviselője szerkesztette, azonban a rendelkezésre álló adatok alapján, ahhoz meghatalmazását nem csatolta. A Pp. 342. § (1) bekezdése szerinti előzetes kérelem akkor tekinthető joghatályosnak, ha az az érintettől, vagy a meghatalmazottjától származik, meghatalmazotti eljárás esetén a képviseleti jogot is igazolni szükséges.

A fentiek alapján a II. rendű alpereshez a Pp. 342. § (1) bekezdése szerinti előzetes kérelem nem került eljuttatásra, ezért a Pp. 343. § (1) bekezdése szerinti feltétel nem áll fenn, ennek okán a felpereseket nem illeti meg a helyreigazítási igény, így a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

Mivel az alperesek fellebbezése eredményre vezetett, és a kereset elutasításra került, ezért a felperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelesek egyetemlegesen megfizetni az együttes első- és másodfokú perköltséget az üzemeltető I. rendű alperes részére, melynek mértékét a Fővárosi Ítéltábla mérlegeléssel állapított meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján. Ugyancsak a felperesek viselik egyetemlegesen a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket, melyről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint határozott. A másodfokú bíróságnak nem kellett rendelkeznie az elsőfokú eljáráshoz igazodó illetékről, ugyanis azt a felperesek az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján őket megillető tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére megfizették.

Budapest, 2018. január 4.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
előadó bíró

bíró

Dr. Kovács Éva s.k.

A kiadmány hitelül:

tisztviselő